Eduskunnan tulevaisuusvaliokunta

Valtioneuvoston selvitys: Suomen ennakkovaikuttaminen Euroopan terveysunionin tulevaisuuteen

Kansaneläkelaitoksen lausunto

Tulevaisuusvaliokunta on pyytänyt Kansaneläkelaitoksen lausuntoa valtioneuvoston E-kirjeestä, jossa määritellään Euroopan terveysunionin tulevaisuutta koskevat valtioneuvoston ennakkovaikuttamisen tavoitteet seuraavalle EU-vaalikaudelle 2024-2029. Kansaneläkelaitos kiittää tulevaisuusvaliokuntaa lausuntopyynnöstä ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Kansaneläkelaitos pitää valtioneuvoston esittämiä ennakkovaikuttamisen tavoitteita kannatettavina ja erityisesti tukee tavoitetta edistää parempaa ja vähäisempää EU-sääntelyä, jossa kiinnitetään huomiota myös toimeenpanoon ja eri sektoreiden sääntelyn yhteensopivuuteen. EU:lla on käynnissä monta erilaista aloitetta terveydenhuollon alalla. On myös tärkeätä kiinnittää erityistä huomiota näiden aloitteiden välisiin suhteisiin, vaikutuksiin ja yhteyksiin.

Kansaneläkelaitos yhtyy kantaan siitä, että ennaltaehkäisevällä työllä voidaan edistää ihmisten terveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä sekä hillitä sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannusten kasvua pitkäjänteisesti. Tässä yhteydessä ei voi kuitenkaan unohtaa, että oleellisinta on varmistaa, että jokainen, elämäntilanteestaan ja taloudellisesta tilanteestaan riippumatta, pääsee tarvitsemaansa hoitoon sekä kotimaassaan että liikkuessaan muissa EU:n jäsenvaltioissa. Henkilöiden hoito-oikeuksien ja palveluiden saatavuuden lisäksi myös palveluiden hinnoittelulla on tärkeä merkitys sekä henkilölle itselleen että välillisesti julkiselle taloudelle mahdollisten korvausmenojen näkökulmasta.

Kansaneläkelaitos haluaa lopuksi erityisesti kiinnittää valiokunnan huomion pariin selvityksessä mainittuun asiaan.

Kela
PL 450, 00056 Kela
Puhelin 020 634 11
etunimi.sukunimi@kela.fi
www.kela.fi

Digitalisaatio ja innovaatiot

Kansaneläkelaitoksen mielestä on erityisesti kannatettavaa, että eri väestöryhmät otetaan huomioon, kun pyritään vahvistamaan kansalaisen osaamista ja omaa osallisuutta digitaalisten palvelujen käyttämisessä. Digivalmiuden taso voi vaihdella suuresti eri henkilöryhmien välillä. Selvityksessä esille nostetun iän lisäksi Kansaneläkelaitos korostaa myös kielitaidon merkitystä digitaalisten palveluiden käyttämisessä. Kielitaito vaikuttaa mahdollisuuteen hyödyntää tarjolla olevia digitaalisia palveluita erityisesti juuri maahan muuttaneiden henkilöiden osalta, mutta myös kantaväestön keskuudessa on henkilöryhmiä, jotka tarvitsevat esim. selkokielisiä palveluita.

Valtioneuvoston lailla Kansaneläkelaitos pitää tärkeänä, että terveystietojen sähköistä tietojenvaihtoa edistetään EU-tasolla, jotta voidaan parantaa terveydenhuollon toteuttamista ja potilastiedon saatavuutta. Jäsenmaiden välillä liikkuvan tiedon luettavuuden ja ymmärtämisen parantamiseksi voisi olla tärkeä pyrkiä myös edistämään yhteneviä EU-laajuisia minimitasoisia käytänteitä ja suosituksia digitaalisten terveystietojen näyttämisessä.

Terveydenhuollon henkilöstö

Kuten valtioneuvoston selvityksessä mainitaan, rekrytoinnin eettisyys on tärkeätä, kun kolmansista maista rekrytoidaan terveydenhuollon henkilöstöä. Tähän liittyy paitsi palkkaus, myös osaamisen varmistaminen, tasavertainen kohtelu sekä perheiden mahdollisuudet tulla EU:n alueelle. Nämä ovat isoja inhimillisiä haasteita ja ihmisoikeuskysymyksiä. Kansaneläkelaitos kiinnittää lisäksi valiokunnan huomion siihen, että tällainen liikkuvuus voi aiheuttaa myös paineita sekä EU-maiden että lähtömaiden eläke- ja sosiaaliturvajärjestelmille ja niiden yhteensovittamiselle.

Suvi Rasimus
Kansainvälisten asioiden

Marika Lahtivirta
Rajat ylittävän terveydenhuollon

Kela
PL 450, 00056 Kela
Puhelin 020 634 11
etunimi.sukunimi@kela.fi
www.kela.fi

osaamiskeskuksen päällikkö

ryhmän päällikkö

Kela
PL 450, 00056 Kela
Puhelin 020 634 11
etunimi.sukunimi@kela.fi
www.kela.fi